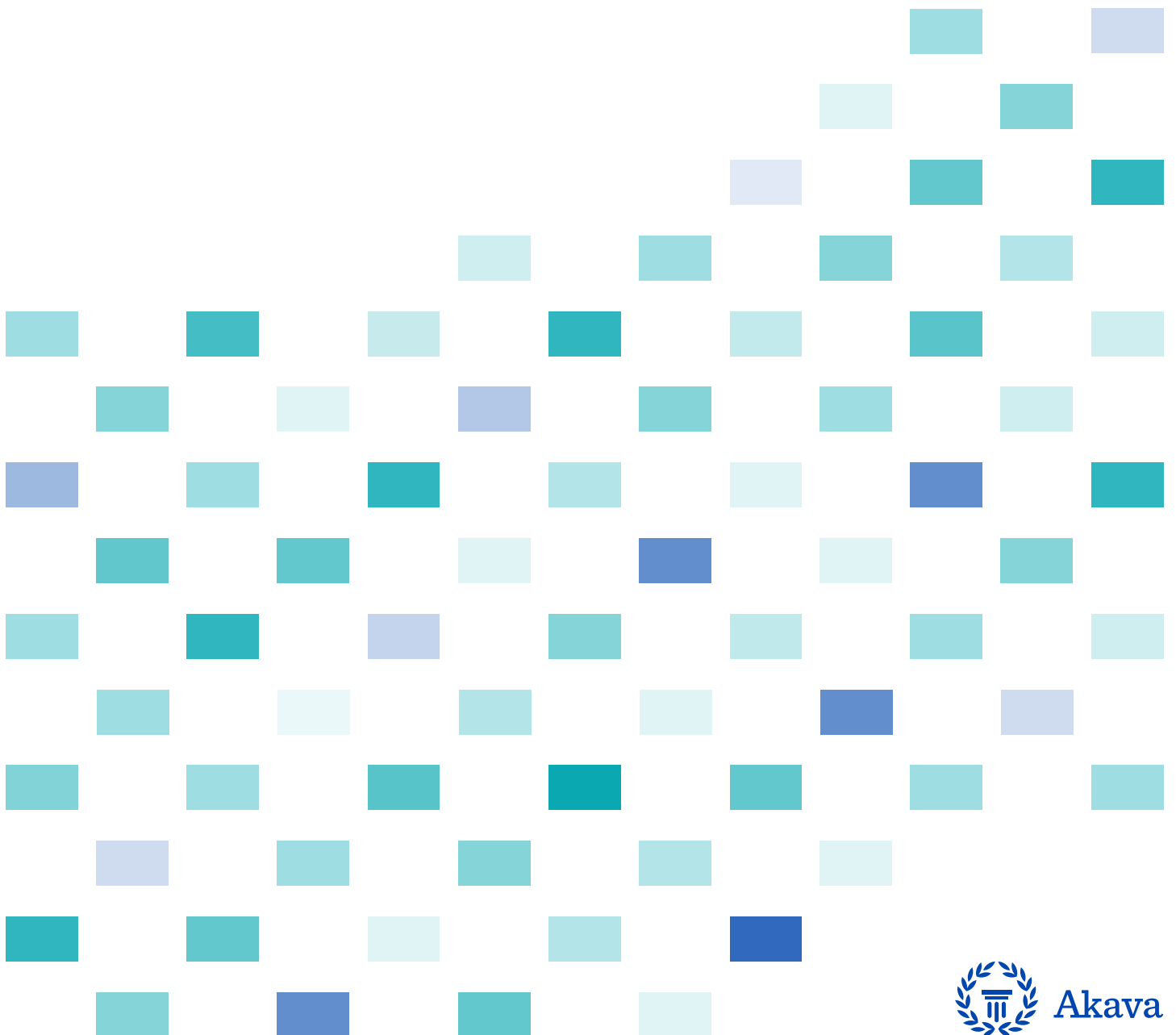

Työttömyyskatsaus kesäkuu 2018

Artikkeli 15/2018

Artikkeli 15/2018

Kirjoittaja: Heikki Taulu, ekonomisti, Akava

Avainsanat: työllisyys, työttömyys

Päivämäärä: 5.7.2018

Yhteenveto

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden työttömien määrä jatkaa nopeaa vähenemistään. Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2018 toukokuun lopussa yhteensä 35 456. Vähennystä vuotta aiempaan verrattuna tuli 7 407 henkilöä eli 17,3 prosenttia. Korkeakoulutettujen työttömien määrä on nyt vuoden 2014 tasolla.

Akava julkaisee kuukausittain työttömyyskatsauksen. Katsauksessa avataan korkeakoulutettujen työttömyyslukuja. Luvut perustuvat TEM:in työnvälitystilastoihin.

Akava Works

Akavan tiedontuotanto toimii nimellä Akava Works.

Akava Works tarjoaa monipuolisesti tietosisältöjä raporteina, selvityksinä ja tutkimuksina. Tavoitteenamme on lisäksi herättää yhteiskunnallista keskustelua erityisesti akavalaisille tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista. Akava Works -sisällöt eivät ole Akavan virallisia kannanottoja.

Työttömyyskatsaus kesäkuu 2018

Artikkeli 15/2018

1. Korkeakoulutettujen työttömien määrä vähentyy vauhdikkaasti

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden työttömien¹ määrä jatkaa nopeaa vähenemistään. Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2018 toukokuun lopussa yhteensä 35 456. Vähennystä vuotta aiempaan verrattuna tuli 7 407 henkilöä eli 17,3 prosenttia. Työttömistä alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 18 654 (muutos vuoden aikana -16,5 %) ja ylemmän 15 541 (-18,1 %). Tutkija-asteen koulutuksen suorittaneita oli työttömänä 1 261 (-18,5 %).

Kaikkiaan toukokuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli Suomessa 233 382, joka on 16,3 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Kaikki	2017/5	2018/5	Muutos, lkm	Muutos, %
Perusaste	71 858	60 694	-11 164	-15,5
Keskiaste	131 719	110 184	-21 535	-16,3
Alin korkea-aste	19 586	15 706	-3 880	-19,8
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	22 337	18 654	-3 683	-16,5
Ylempi korkeakouluaste	18 979	15 541	-3 438	-18,1
Tutkijakoulutus	1 547	1 261	-286	-18,5
Korkeakoulutetut yhteensä	42 863	35 456	-7 407	-17,3
Kaikki työttömät yhteensä	278 873	233 382	-45 491	-16,3

Korkeakouluista vastavalmistuneiden² työttömien määrä on myös nopeassa laskussa. Työttömänä oli toukokuun 2018 lopussa 2 539 korkeakoulusta vastavalmistunutta. Tämä on 16,0 prosenttia vähemmän verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen.

Vastavalmistuneiden työttömien määrä kaiken kaikkiaan oli toukokuun 2018 lopussa 11 307 henkilöä (-17,5 %).

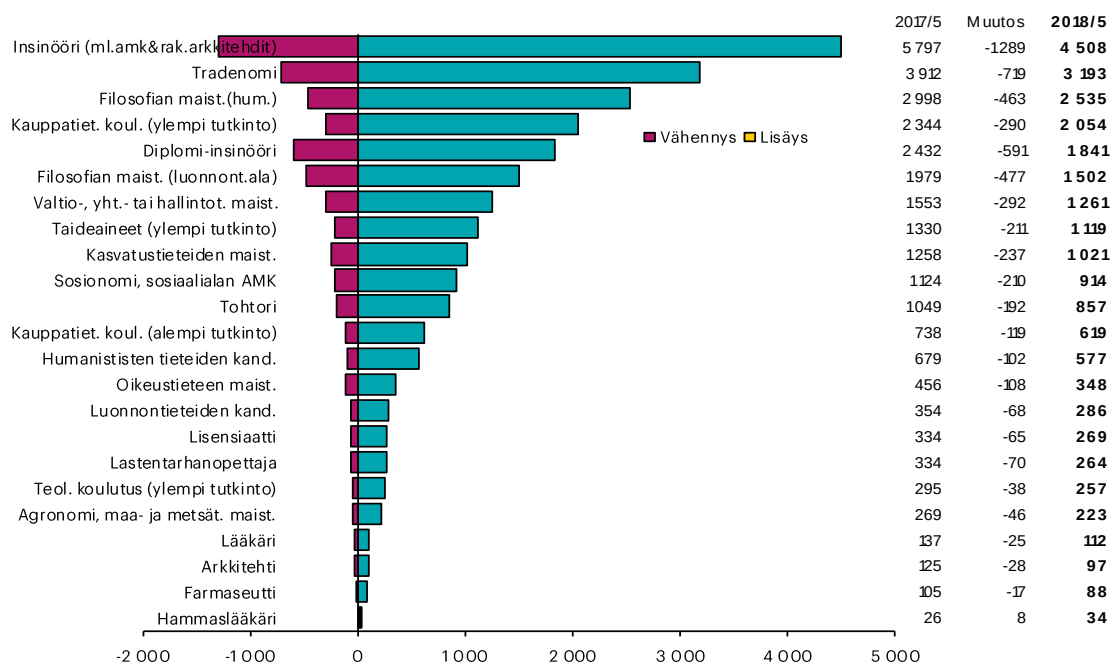
¹Lähde: TEM, työnvälitystilasto; työttömät työnhakijat, ei lomautettuja.

²Vastavalmistunut on suorittanut korkeakoulututkinnon alle vuosi sitten.

Vastavalmistuneet	2017/5	2018/5	Muutos, lkm	Muutos, %
Perusaste	162	155	-7	-4,3
Keskiaste	10 238	8 350	-1 888	-18,4
Alin korkea-aste	241	230	-11	-4,6
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	1 689	1 431	-258	-15,3
Ylempi korkeakouluaste	1 267	1 058	-209	-16,5
Tutkijakoulutus	66	50	-16	-24,2
Korkeakoulutetut yhteensä	3 022	2 539	-483	-16,0
Kaikki työttömät yhteensä	13 701	11 307	-2 394	-17,5

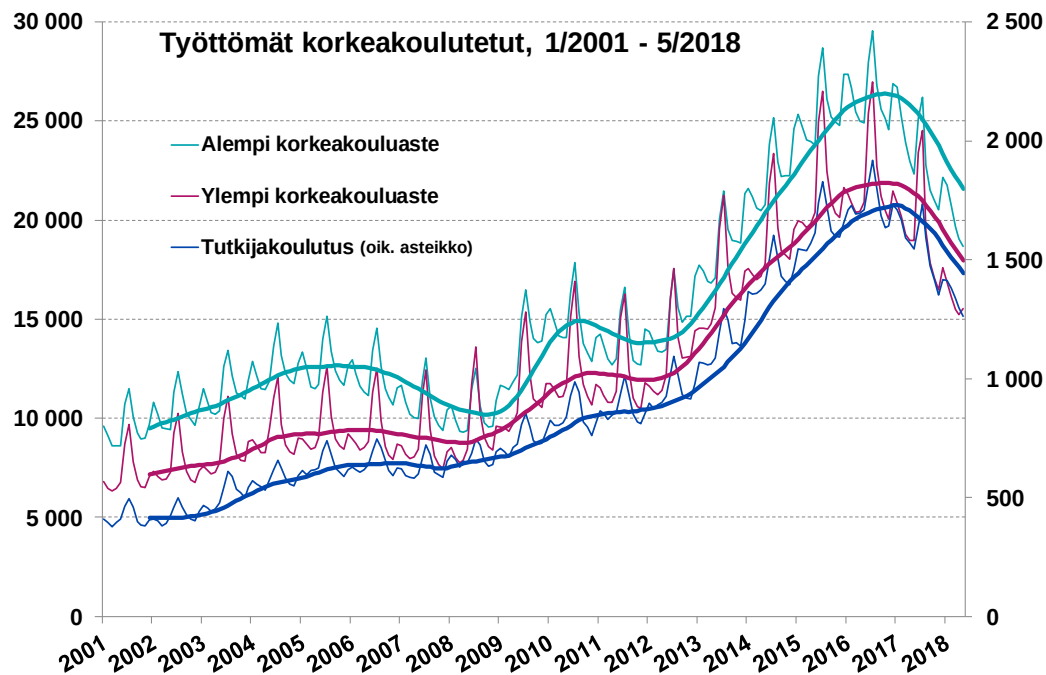
Työttömien määrä laskee kaikilla akavalaisilla koulutusaloilla hammaslääkäreitä lukuun ottamatta. Työttömien määrä kääntyi laskuun useimmilla akavalaisilla koulutusaloilla vuoden 2016 syksystä alkaen ja vuoden 2017 kesään mennessä työttömien määrä oli laskusuunnassa loppuillakin koulutusaloilla. Työttömien määrän väheni ennätysnopeasti vuoden 2017 aikana ja erittäin hyvä kehitys jatkuu edelleen. Tällä hetkellä näyttää siltä, että vähentymisnopeuden maksimi olisi saavutettu ja työttömyyden väheneminen kenties jatkossa hieman hidastuu.

Kuvio: Työttömien määrä ja määrän muutos edellisvuoteen verrattuna eräillä akavalaisilla koulutusaloilla.

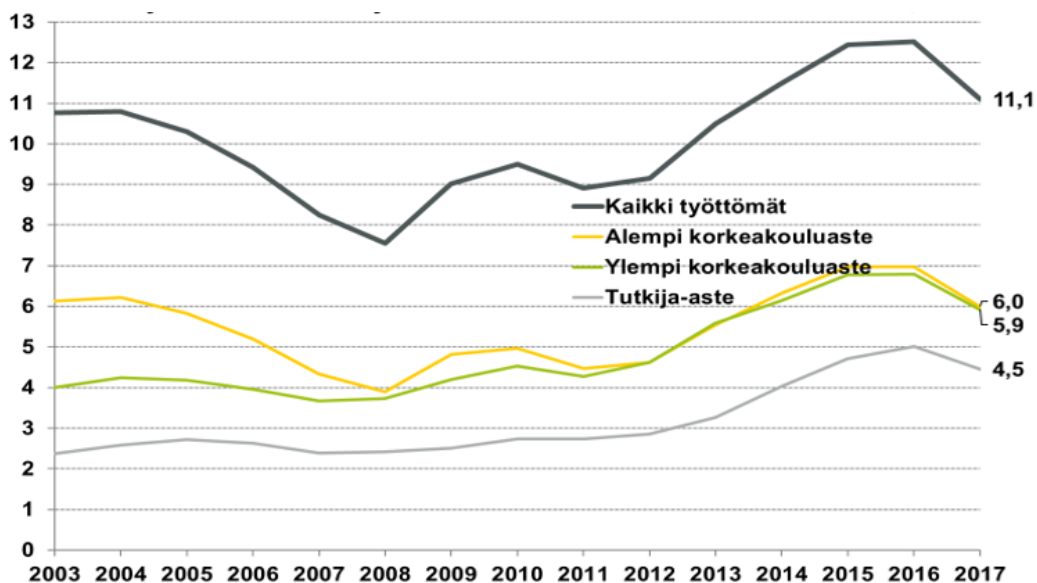
Toukokuun 2018 lopussa oli työttömänä 4 508 insinööriä (muutos vuoden aikana -22,2 %), 3 193 tradenomia (-18,4 %), 2 535 filosofian maisteria (humanistiset tieteet) (-15,4 %), 2 054 kauppätieteistä ylempään korkeakoulututkinnon suorittanutta (-12,4 %) ja 1 841 diplomi-insinööriä (-24,3 %).

Kuvio: Työttömät korkeakoulutetut 2001–2018

Korkeakoulutettujen työttömien määrän kasvu alkoi vuonna 2008 ja se jatkui vuoden 2016 loppuun saakka, jonka jälkeen alkoi lasku. Viime vuosikymmenen vaihteeseen verrattuna työttömien määrä on lähes kaikilla Akavan jäsenliittojen edustamilla koulutusaloilla edelleen suurempi. Vuodesta 2008 vuoteen 2017 korkeakoulutettujen työttömien määrä 2,5-kertaistui finanssikriisistä alkaneen heikon taloussuhdanteen aikana. Voimakkain työttömyyden kasvuvaihe korkeakoulutetuilla alkoi vuonna 2012, taantuman toisessa vaiheessa.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta eri koulutusasteilla 2003–2017, %

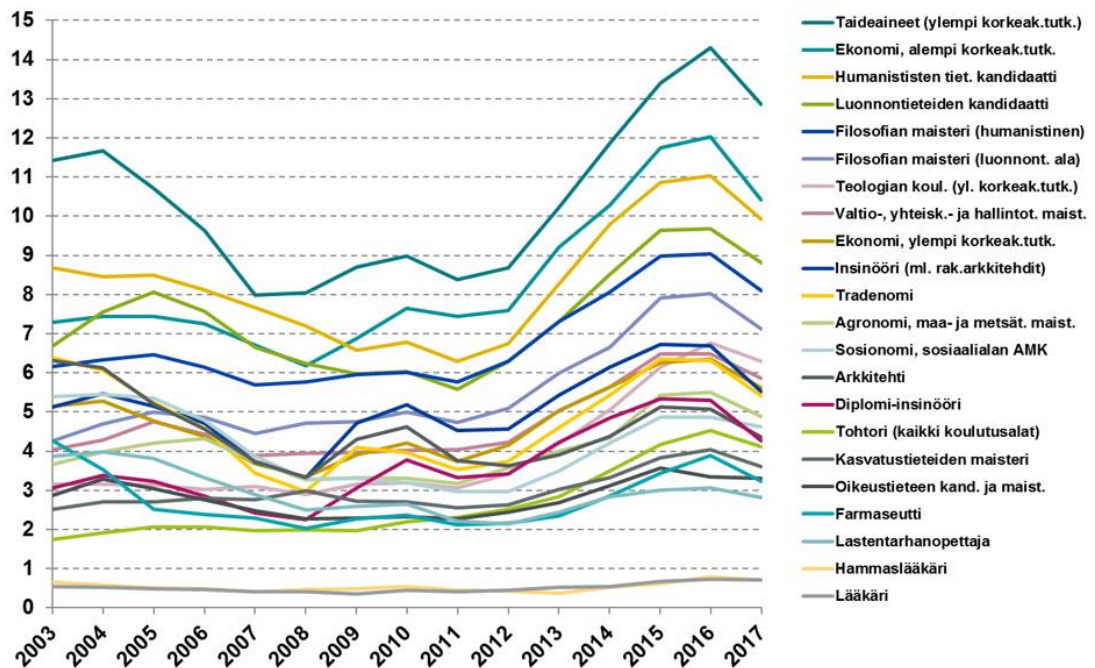

Suhteellisessa tarkastelussa eli verrattaessa työttömien määrää kunkin koulutusasteen työvoiman määrään, korkeakoulutettujen tilanne on parempi. Pelkistetysti sanottuna: mitä korkeampi koulutus, sitä pienempi riski olla työttömänä. Laskelman³ mukaan vuonna 2017 työttömien työnhakijoiden osuus korkeakoulutetusta työvoimasta oli 5,9–6,0 prosenttia. Tutkija-asteella osuus oli 4,5 prosenttia. Koko työvoiman osalta työttömien osuus oli 11,1 prosenttia.

2. Työttömien osuudet työvoimasta akavalaisilla aloilla

Akavalaisilla aloilla työttömien osuus työvoimasta alkoi kasvaa erityisen voimakkaasti vuoden 2012 jälkeen. Ensimmäinen hyppäys työttömyydessä tapahtui vuosina 2009–2010 finanssikriisin aiheuttaman taloustaantumun seurauksena. Muutokset työttömyydessä ovat tapahtuneet lähes kaikilla aloilla suurin piirtein samaan aikaan, mutta muutosten suuruudessa on isoja eroja.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta akavalaisilla koulutusaloilla, %

Työttömien osuus työvoimasta on suurin taideaineissa sekä vanhoissa alemmissa korkeakoulututkinnoissa ekonomeilla, humanistisilla ja luonnontieteellisillä aloilla.

³ Laskelmassa työttömien työnhakijoiden määrää tarkasteluvuonna verrataan kyseisen koulutusasteen tutkinnon suorittaneen työvoiman kokonaismäärään edellisvuoden lopussa. Työttömien määränä käytetään vuosikeskiarvoa, joka on laskettu työministeriön työnvälitystilaston kuukausitiedoista. Mukana ei ole lomautettuja. Työvoiman määrä perustuu Tilastokeskuksen koulutusrekisterin tietoihin.

Näillä aloilla työttömien osuus on ollut lähes koko tarkastelujakson ajan muita aloja korkeammalla.

Edellisistä erityisesti taideaineiden sekä filosofian maistereiden (humanistiset tieteet) tutkinnon suorittaneiden työvoiman määrä (työlliset ja työttömät yhteensä) on ollut tarkastelujaksolla voimakkaassa kasvussa. Luonnontieteellisen alan filosofian maistereiden määrä on kasvanut vähemmän. Vanhoista tutkinnoista ekonomien (alempi korkeakoulututkinto) määrä on vähentynyt huomattavasti ja humanististen ja luonnontieteellisten alojen kandidaattien määrä on muuttunut vain vähän.

Kaiken kaikkiaan korkeakoulututkinnon suorittaneen työvoiman määrä on ollut pitkään kasvusuunnassa. Alemman korkeakouluasteen tutkintojen määrä on kasvanut nopeammin kuin tutkija-asteen. Tutkija-asteen tutkintojen määrä on puolestaan kasvanut nopeammin kuin ylemmän korkeakouluasteen tutkintojen määrä.